

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

П О С Т А Н О В А
від 6 травня 2001 р. N 433
Київ

**Про затвердження переліку типів позашкільних
навчальних закладів і Положення про
позашкільний навчальний заклад**

{ Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ
N 616 ([616-2005-п](#)) від 21.07.2005
N 993 ([993-2008-п](#)) від 05.11.2008
N 769 ([769-2010-п](#)) від 27.08.2010 }

Відповідно до статей 12 і 13 Закону України "Про
позашкільну освіту" ([1841-14](#)) Кабінет Міністрів України
п о с т а н о в л я є:

1. Затвердити такі, що додаються:

перелік типів позашкільних навчальних закладів;

Положення про позашкільний навчальний заклад.

2. Визнати такою, що втратила чинність, постанову Кабінету
Міністрів України від 26 січня 1994 р. N 45 ([45-94-п](#)) "Про
затвердження Положення про позашкільний навчально-виховний заклад"
(ЗП України, 1994 р., N 5, ст. 128).

Прем'єр-міністр України

В.ЮЩЕНКО

Інд. 28

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 6 травня 2001 р. N 433

ПЕРЕЛІК
типів позашкільних навчальних закладів

1. Дитячо-юнацькі спортивні школи: комплексні дитячо-юнацькі
спортивні школи, дитячо-юнацькі спортивні школи з видів спорту,
дитячо-юнацькі спортивні школи для інвалідів, спеціалізовані
дитячо-юнацькі школи олімпійського резерву, спеціалізовані
дитячо-юнацькі спортивні школи для інвалідів паралімпійського та
дефлімпійського резерву.

{ Пункт 1 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 616
([616-2005-п](#)) від 21.07.2005; в редакції Постанови КМ N 993
([993-2008-п](#)) від 05.11.2008 }

2. Клуби: військово-патріотичного виховання, дитячо-юнацькі
(моряків, річковиків, авіаторів, космонавтів, парашутистів,

десантників, прикордонників, радистів, пожежників, автолюбителів, краєзнавців, туристів, етнографів, фольклористів, фізичної підготовки та інших напрямів).

3. Мала академія мистецтв (народних ремесел).

4. Мала академія наук учнівської молоді.

5. Оздоровчі заклади для дітей та молоді: дитячо-юнацькі табори (містечка, комплекси): оздоровчі, заміські, профільні, праці та відпочинку, санаторного типу, з денним перебуванням; туристські бази.

6. Початкові спеціалізовані мистецькі навчальні заклади (школи естетичного виховання: музичні, художні, хореографічні, театральні, хорові, мистецтв та інші).

7. Центр, палац, будинок, клуб художньої творчості дітей, юнацтва та молоді, художньо-естетичної творчості учнівської молоді, дитячої та юнацької творчості, естетичного виховання.

8. Центр, будинок, клуб еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді, станція юних натуралістів.

9. Центр, будинок, клуб науково-технічної творчості учнівської молоді, станція юних техніків.

10. Центр, будинок, клуб, бюро туризму, краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді, туристсько-краєзнавчої творчості учнівської молоді, станція юних туристів.

11. Центри: військово-патріотичного та інших напрямів позашкільної освіти.

12. Дитяча бібліотека, дитяча флотилія моряків і річковиків, дитячий парк, дитячий стадіон, дитячо-юнацька картинна галерея, дитячо-юнацька студія (хорова, театральна, музична, фольклорна тощо), кімната школяра, курси, студії, школи мистецтв, освітньо-культурні центри національних меншин.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 6 травня 2001 р. N 433

**ПОЛОЖЕННЯ
про позашкільний навчальний заклад**

Загальна частина

1. Позашкільний навчальний заклад здійснює навчання і виховання громадян у позаурочний та позанавчальний час.

2. Позашкільний навчальний заклад у своїй діяльності керується Конституцією України ([254к/96-ВР](#)), законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, наказами МОН, іншого центрального органу виконавчої влади, до сфери управління якого він належить, рішеннями місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, а також цим Положенням і своїм статутом.

3. Мова навчання і виховання у позашкільному навчальному закладі визначається Конституцією України і відповідним законом

України.

4. Це Положення поширюється на всі позашкільні навчальні заклади незалежно від підпорядкування, типу та форми власності, крім дитячо-юнацьких спортивних шкіл. На його основі можуть розроблятися положення про конкретні типи позашкільних навчальних закладів, що затверджуються відповідними центральними органами виконавчої влади.

{ Пункт 4 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 993 ([993-2008-п](#)) від 05.11.2008 }

Організаційно-правові засади діяльності позашкільного навчального закладу

5. Позашкільний навчальний заклад є юридичною особою і діє на підставі статуту, затвердженого засновником (власником).

У статуті зазначається повна назва закладу, його адреса, засновник (власник), підпорядкованість, мета і основні завдання діяльності, характеристика методичної та масової роботи, навчально-виховного процесу, визначаються права, обов'язки та відповідальність учасників цього процесу, а також порядок управління закладом та організації його фінансово-господарської діяльності, використання майна, внесення змін і доповнень до статуту тощо.

6. Позашкільний навчальний заклад може входити до складу навчально-виховних комплексів, навчально-виховних об'єднань з дошкільними, загальноосвітніми та іншими навчальними закладами.

7. Позашкільний навчальний заклад проводить навчально-виховну, інформаційно-методичну, організаційно-масову, навчально-тренувальну та спортивну роботу.

8. Позашкільний навчальний заклад працює за річним планом роботи, погодженим із засновником (власником).

9. Навчально-виховний процес у позашкільному навчальному закладі здійснюється за типовими навчальними планами і програмами, що затверджуються центральними органами виконавчої влади, а також за навчальними планами і програмами, затвердженими відповідними місцевими органами виконавчої влади.

10. Навчальні програми можуть бути однопрофільними, комплексними і такими, що передбачають індивідуальне навчання учнів та навчання у групах або об'єднаннях. Залежно від специфіки діяльності позашкільного навчального закладу навчання проводиться від одного місяця до кількох років.

11. Експериментальні навчальні плани складаються позашкільним навчальним закладом з урахуванням типового навчального плану.

12. Індивідуальне навчання у позашкільному навчальному закладі проводиться відповідно до порядку, затвердженого МОН.

13. Середня наповнюваність гуртків, груп, секцій, відділень, відділів, студій та інших творчих об'єднань (далі - гуртків, груп та інших творчих об'єднань) у позашкільному навчальному закладі становить, як правило, 10 - 15 вихованців, учнів і слухачів.

Гурток - це об'єднання вихованців, учнів і слухачів відповідно до їх нахилів, здібностей, інтересів до конкретного виду діяльності з урахуванням їх віку, психофізичних особливостей, стану здоров'я. { Пункт 13 доповнено абзацом згідно з Постановою

КМ N 769 ([769-2010-п](#)) від 27.08.2010 }

Група - це складова гуртка, відділу, відділення або іншого творчого об'єднання одного профілю. { Пункт 13 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 769 ([769-2010-п](#)) від 27.08.2010 }

Секція - це об'єднання вихованців, учнів і слухачів для проведення дослідницької, пошукової та експериментальної роботи з різних проблем науки, техніки, мистецтва, а також за спортивно-технічним, туристсько-краєзнавчим або іншим напрямом діяльності. { Пункт 13 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 769 ([769-2010-п](#)) від 27.08.2010 }

Студія - це об'єднання вихованців, учнів і слухачів з різних видів або жанрів мистецтва: музичного, вокально-хорового, театрального, хореографічного, фольклорного, фольклорно-етнографічного, акторського, образотворчого, декоративно-ужиткового, кіно-, відео-, фотоаматорського, літературно-творчого, композиторського. { Пункт 13 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 769 ([769-2010-п](#)) від 27.08.2010 }

Порядок наповнюваності груп у початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах (школах естетичного виховання) визначається типовими навчальними планами, затвердженими МКТ. { Абзац шостий пункту 13 в редакції Постанови КМ N 769 ([769-2010-п](#)) від 27.08.2010 }

Наповнюваність окремих гуртків, груп та інших творчих об'єднань установлюється директором позашкільного навчального закладу залежно від профілю, навчальних планів, програм та можливостей організації навчально-виховного, тренувального процесу, рівня майстерності вихованців, учнів і слухачів і становить не більш як 25 вихованців, учнів і слухачів.

14. Прийом до позашкільного навчального закладу може здійснюватися протягом навчального року (в міру закінчення комплектування гуртків, груп та інших творчих об'єднань) за бажанням вихованців, учнів, слухачів і за згодою батьків або осіб, які їх замінюють, як на безконкурсній основі, так і за конкурсом, умови якого розробляються позашкільним навчальним закладом.

Прийом вихованців, учнів і слухачів до позашкільного навчального закладу для одержання професійної, спеціальної освіти здійснюється на підставі заяви батьків або осіб, які їх замінюють.

Для зарахування учнів до спортивних, спортивно-технічних, туристських, хореографічних об'єднань, початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів потрібна довідка медичного закладу про відсутність у них протипоказань для занять у зазначених навчальних закладах.

Умови прийому вихованців, учнів і слухачів до позашкільного навчального закладу можуть визначатися також положенням про відповідний тип позашкільного навчального закладу.

До позашкільного навчального закладу зараховуються вихованці, учні і слухачі, як правило, віком від 5 до 18 років. Положеннями про окремі типи позашкільних навчальних закладів або статутом позашкільного навчального закладу може передбачатися також інший вік.

15. Навчально-виховний процес у позашкільному навчальному закладі здійснюється диференційовано (відповідно до індивідуальних

можливостей, інтересів, нахилів, здібностей вихованців, учнів і слухачів з урахуванням їх віку, психофізичних особливостей, стану здоров'я) з використанням різних організаційних форм роботи: заняття, гурткова робота, клубна робота, урок, лекція, індивідуальне заняття, конференція, семінар, курси, читання, вікторина, концерт, змагання, навчально-тренувальні заняття, репетиція, похід, екскурсія, експедиція, практична робота в лабораторіях, майстернях, теплицях, на науково-дослідних земельних ділянках, сільськогосподарських та промислових підприємствах, на природі, а також з використанням інших форм, передбачених статутом позашкільного навчального закладу.

16. Навчальний рік у позашкільному навчальному закладі починається 1 вересня.

Комплектування гуртків, груп та інших творчих об'єднань здійснюється у період з 1 до 15 вересня, який вважається робочим часом керівника гуртка, групи або іншого творчого об'єднання позашкільного навчального закладу.

Тривалість навчального року в різних типах позашкільних навчальних закладів установлюється МОН або іншим центральним органом виконавчої влади, до сфери управління якого належить позашкільний навчальний заклад, за погодженням з МОН.

У канікулярні, вихідні та святкові дні позашкільний навчальний заклад може працювати за окремим планом, затвердженим керівником цього закладу.

Позашкільний навчальний заклад створює безпечні умови навчання, виховання та праці.

17. У зонах екологічного лиха місцевими органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування може встановлюватися особливий режим роботи позашкільного навчального закладу, який погоджується з органами державної санітарно-епідеміологічної служби.

18. Тривалість одного заняття (уроку) в позашкільному навчальному закладі визначається навчальними планами і програмами з урахуванням психофізіологічного розвитку та допустимого навантаження для різних вікових категорій і становить для вихованців, учнів і слухачів:

віком від 5 до 6 років – 30 хвилин;

віком від 6 до 7 років – 35 хвилин;

старшого віку – 45 хвилин.

Короткі перерви між заняттями (уроками) є робочим часом керівника гуртка, групи або іншого творчого об'єднання і визначаються режимом щоденної роботи позашкільного навчального закладу.

19. Гуртки, групи та інші творчі об'єднання позашкільного навчального закладу класифікуються за трьома рівнями:

початковий рівень – творчі об'єднання, діяльність яких спрямована на загальний розвиток вихованців, учнів і слухачів, виявлення їх здібностей та обдарувань, прищеплення інтересу до творчої діяльності;

основний рівень - творчі об'єднання, які розвивають інтереси вихованців, учнів і слухачів, дають їм знання, практичні уміння та навички, задовольняють потреби у професійній орієнтації;

вищий рівень - творчі об'єднання за інтересами для здібних і обдарованих вихованців, учнів і слухачів.

Інші рівні, крім зазначених, можуть установлюватися положенням про відповідний тип позашкільного навчального закладу.

Відповідно до рівня класифікації визначаються мета і перспективи діяльності гуртків, груп та інших творчих об'єднань, їх чисельний склад, обирається програма.

20. Позашкільний навчальний заклад, який має висококваліфіковані кадри, належні матеріально-технічні умови, може організовувати проведення на своїй навчально-виховній базі виробничої та педагогічної практики учнів і студентів загальноосвітніх, професійно-технічних і вищих навчальних закладів.

Для подальшого розвитку інтересів і нахилів вихованців, учнів і слухачів, підтримки їх професійних навичок позашкільний навчальний заклад за умови дотримання правил охорони праці й техніки безпеки організовує виконання замовлень підприємств, установ та організацій на виготовлення продукції (виконання робіт).

Під час навчання у позашкільному навчальному закладі учневі, який склав кваліфікаційні іспити, в установленому порядку видається свідоцтво (посвідчення) про присвоєння кваліфікації, розряду, класу, категорії за професією.

21. Позашкільний навчальний заклад може організовувати роботу своїх гуртків, груп та інших творчих об'єднань у приміщеннях загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладів, навчально-виробничих комбінатів, підприємств, організацій, вищих навчальних закладів, наукових установ, на базі спортивних будівель і стадіонів відповідно до укладених угод із зазначеними закладами та установами.

22. Позашкільний навчальний заклад проводить інформаційно-методичну роботу, спрямовану на удосконалення програм, змісту, форм і методів діяльності гуртків, груп та інших творчих об'єднань.

У позашкільному навчальному закладі можуть функціонувати методичні об'єднання, відділи, відділення, що охоплюють учасників навчально-виховного процесу та спеціалістів певного професійного спрямування. { Абзац другий пункту 22 в редакції Постанови КМ N 769 ([769-2010-п](#)) від 27.08.2010 }

Методичні об'єднання створюються у позашкільному навчальному закладі для координації науково-методичної, організаційної та практичної діяльності закладу з питань здобуття вихованцями, учнями, слухачами позашкільної освіти за різними напрямками. { Пункт 22 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 769 ([769-2010-п](#)) від 27.08.2010 }

Відділи створюються у позашкільному навчальному закладі за наявності груп одного або кількох споріднених напрямів. { Пункт 22 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 769 ([769-2010-п](#)) від 27.08.2010 }

Відділення створюються у позашкільному навчальному закладі за видами гуртків, секцій та інших творчих об'єднань або за напрямками позашкільної освіти. { Пункт 22 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 769 ([769-2010-п](#)) від 27.08.2010 }

З метою вдосконалення системи навчання та виховання у позашкільному навчальному закладі можуть створюватися методичні ради, комісії, до складу яких входять педагогічні працівники цього закладу та інші учасники навчально-виховного процесу.

Позашкільний навчальний заклад може створювати відповідні підрозділи для підвищення кваліфікації педагогічних працівників за напрямками позашкільної роботи. Підвищення кваліфікації може проводитись у формі курсів, семінарів і за іншими організаційними формами.

Згідно з рішенням засновника (власника) на підставі відповідних угод позашкільний навчальний заклад може надавати інформаційно-методичну допомогу педагогічним колективам, навчальним закладам регіону, молодіжним, дитячим, громадським організаціям.

23. Позашкільний навчальний заклад з метою визначення рівня практичної підготовки вихованців, учнів і слухачів проводить організаційно-масову роботу у формі конференції, концерту, змагання, походу, екскурсії, експедиції, навчально-тренувального збору та в інших формах, передбачених статутом позашкільного навчального закладу.

24. Випускникам позашкільних навчальних закладів, які в установленому порядку склали кваліфікаційні іспити, видаються відповідні документи про позашкільну освіту в порядку, встановленому МОН. Зразки документів про позашкільну освіту затверджуються Кабінетом Міністрів України. Виготовлення документів про позашкільну освіту для державних і комунальних позашкільних навчальних закладів здійснюється відповідно за рахунок коштів державного та місцевого бюджетів. Виготовлення документів про позашкільну освіту для приватних позашкільних навчальних закладів здійснюється за рахунок коштів засновників (власників).
{ Пункт 24 в редакції Постанови КМ N 769 ([769-2010-п](#)) від 27.08.2010 }

Учасники навчально-виховного процесу

25. Учасниками навчально-виховного процесу в позашкільному навчальному закладі є:

вихованці, учні і слухачі;

директор, заступники директора позашкільного навчального закладу;

педагогічні працівники, психологи, соціальні педагоги, бібліотекарі, спеціалісти, залучені до навчально-виховного процесу;

батьки або особи, які їх замінюють;

представники підприємств, установ та організацій, які беруть участь у навчально-виховному процесі.

26. Вихованці, учні і слухачі позашкільного навчального закладу мають гарантоване державою право на:

здобуття позашкільної освіти відповідно до їх здібностей, обдарувань, уподобань та інтересів;

добровільний вибір позашкільного навчального закладу та виду діяльності;

навчання у декількох гуртках, групах та інших творчих об'єднаннях в одному позашкільному навчальному закладі;

безпечні та нешкідливі умови навчання та праці;

користування навчально-виробничою, науковою, матеріально-технічною, культурно-спортивною, корекційно-відновною та оздоровчою базою позашкільного навчального закладу;

участь у різних видах навчальної та науково-практичної роботи, у конференціях, олімпіадах, спортивних змаганнях, виставках, конкурсах та інших масових заходах;

представлення в органах громадського самоврядування позашкільного навчального закладу;

вільне вираження поглядів, переконань;

захист від будь-яких форм експлуатації, психічного і фізичного насильства, від дій педагогічних та інших працівників, які порушують їх права, принижують честь і гідність.

27. Вихованці, учні і слухачі позашкільного навчального закладу зобов'язані:

оволодівати знаннями, вміннями, практичними навичками; підвищувати загальний культурний рівень;

дотримуватися морально-етичних норм;

брати посильну участь у різних видах трудової діяльності;

бережливо ставитися до державного, громадського і особистого майна;

дотримуватися вимог статуту, правил внутрішнього розпорядку позашкільного навчального закладу.

28. Педагогічні працівники, а також тренери - викладачі позашкільного навчального закладу мають право на:

внесення керівництву позашкільного навчального закладу та органам управління освітою пропозицій щодо поліпшення навчально-виховного процесу, подання на розгляд керівництву позашкільного навчального закладу та педагогічної ради пропозицій про моральне та матеріальне заохочення вихованців, учнів і слухачів, застосування стягнень до тих, хто порушує правила внутрішнього трудового розпорядку, що діють у навчальному закладі;

вибір форм підвищення педагогічної кваліфікації;

участь у роботі методичних об'єднань, нарад, зборів, інших органів самоврядування позашкільного навчального закладу, в заходах, пов'язаних з організацією навчально-виховної роботи;

проведення в установленому порядку дослідно-експериментальної, пошукової роботи;

вибір педагогічно обґрунтованих форм, методів, засобів роботи з вихованцями, учнями і слухачами;

захист професійної честі, гідності відповідно до законодавства;

соціальне та матеріальне заохочення за досягнення вагомих результатів у виконанні покладених на них завдань;

об'єднання у професійні спілки, участь в інших об'єднаннях громадян, діяльність яких не заборонена законодавством.

29. Педагогічні працівники, а також тренери-викладачі позашкільного навчального закладу зобов'язані:

виконувати навчальні плани та програми;

надавати знання, формувати вміння і навички з різних напрямів позашкільної освіти диференційовано, відповідно до індивідуальних можливостей, інтересів, нахилів, здібностей вихованців, учнів і слухачів;

сприяти розвиткові інтелектуальних і творчих здібностей, фізичних якостей вихованців, учнів і слухачів відповідно до їх задатків та запитів, а також збереженню здоров'я;

визначати мету та конкретні завдання позашкільної освіти вихованців, учнів і слухачів, вибирати адекватні засоби їх реалізації;

здійснювати педагогічний контроль за дотриманням вихованцями, учнями і слухачами морально-етичних норм поведінки, правил внутрішнього трудового розпорядку позашкільного навчального закладу, вимог інших документів, що регламентують організацію навчально-виховного процесу;

дотримуватися педагогічної етики, поважати гідність вихованця, учня і слухача, захищати його від будь-яких форм фізичного, психічного насильства; виховувати своєю діяльністю повагу до принципів загальнолюдської моралі;

берегти здоров'я вихованців, учнів і слухачів, захищати їх інтереси, пропагувати здоровий спосіб життя;

виховувати повагу до батьків, жінки, старших за віком, до народних традицій та звичаїв, духовних і культурних надбань народу України;

постійно підвищувати професійний рівень, педагогічну майстерність, загальну і політичну культуру;

вести документацію, пов'язану з виконанням посадових обов'язків (журнали, плани роботи тощо);

виховувати особистим прикладом і настановами повагу до державної символіки, принципів загальнолюдської моралі;

дотримуватися вимог статуту позашкільного навчального закладу, виконувати правила внутрішнього розпорядку та посадові обов'язки;

брати участь у роботі педагогічної ради позашкільного навчального закладу;

виконувати накази і розпорядження керівника позашкільного навчального закладу, органів державного управління, до сфери управління яких належить заклад.

30. Викладачі, керівники гуртків, груп та інших творчих об'єднань позашкільного навчального закладу працюють відповідно до розкладу занять, затвердженого його керівником.

31. Обсяг педагогічного навантаження у позашкільному навчальному закладі визначається керівником закладу згідно із законодавством і затверджується для державних і комунальних позашкільних навчальних закладів відповідним органом виконавчої влади чи органом місцевого самоврядування, до сфери управління якого належить цей заклад, для приватних позашкільних навчальних закладів – засновником (власником).

Перерозподіл педагогічного навантаження протягом навчального року можливий у разі зміни кількості годин за окремими навчальними програмами, що передбачається навчальним планом, у разі вибуття або зарахування вихованців, учнів, слухачів позашкільного навчального закладу, початкового спеціалізованого мистецького навчального закладу (школи естетичного виховання) протягом навчального року або за письмовою згодою педагогічного працівника, а також тренера-викладача з додержанням законодавства про працю. { Абзац другий пункту 31 в редакції Постанови КМ N 769 ([769-2010-п](#)) від 27.08.2010 }

Перерозподіл педагогічного навантаження в початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах (школах естетичного виховання) у зв'язку з вибуттям або зарахуванням учнів протягом навчального року здійснюється керівником позашкільного навчального закладу. { Пункт 31 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 769 ([769-2010-п](#)) від 27.08.2010 }

32. Не допускається відволікання педагогічних працівників від виконання професійних обов'язків, крім випадків, передбачених законодавством.

33. Педагогічні працівники позашкільного навчального закладу підлягають атестації, як правило, один раз на п'ять років відповідно до порядку, встановленого МОН.

34. Батьки вихованців, учнів і слухачів та особи, які їх замінюють, мають право:

обирати і бути обраними до батьківських комітетів та органів громадського самоврядування позашкільного навчального закладу;

звертатися до органів управління освітою, керівника позашкільного навчального закладу та органів громадського самоврядування цього закладу з питань навчання та виховання дітей;

приймати рішення про участь дитини в інноваційній діяльності позашкільного навчального закладу;

брати участь у заходах, спрямованих на поліпшення організації навчально-виховного процесу та зміцнення матеріально-технічної бази позашкільного навчального закладу;

захищати законні інтереси вихованців, учнів і слухачів в органах громадського самоврядування позашкільного навчального

закладу та у відповідних державних, судових органах.

Управління позашкільним навчальним закладом

35. Керівництво позашкільним навчальним закладом здійснює його директор, яким може бути тільки громадянин України, що має вищу педагогічну освіту і стаж педагогічної роботи не менш як три роки, успішно пройшов підготовку та атестацію керівних кадрів освіти в порядку, встановленому МОН.

36. Керівник, заступники керівника, педагогічні та інші працівники позашкільного навчального закладу призначаються на посади і звільняються з посад відповідно до законодавства.

37. Керівник позашкільного навчального закладу:

здійснює керівництво колективом, забезпечує раціональний добір і розстановку кадрів, створює належні умови для підвищення фахового рівня працівників;

організовує навчально-виховний процес;

забезпечує контроль за виконанням навчальних планів і програм, якістю знань, умінь та навичок вихованців, учнів і слухачів;

створює належні умови для здобуття вихованцями, учнями і слухачами позашкільної освіти;

забезпечує дотримання вимог щодо охорони дитинства, санітарно-гігієнічних та протипожежних норм, техніки безпеки;

розпоряджається в установленому порядку майном і коштами навчального закладу;

організовує виконання кошторису доходів і видатків навчального закладу, укладає угоди з юридичними та фізичними особами, в установленому порядку відкриває рахунки в установах банків або органах Державного казначейства;

установлює надбавки, доплати, премії та надає матеріальну допомогу працівникам навчального закладу відповідно до законодавства;

представляє навчальний заклад в усіх підприємствах, установах та організаціях і відповідає перед засновником (власником) за результати діяльності закладу;

дає дозвіл на участь діячів науки, культури, членів творчих спілок, працівників культурно-освітніх закладів, підприємств, установ та організацій, інших юридичних або фізичних осіб у навчально-виховному процесі;

забезпечує право вихованців, учнів і слухачів на захист від будь-яких форм фізичного або психічного насильства;

видає у межах своєї компетенції накази та розпорядження і контролює їх виконання;

застосовує заходи заохочення та дисциплінарні стягнення до працівників навчального закладу;

затверджує посадові обов'язки працівників зазначеного закладу.

38. Керівник позашкільного навчального закладу є головою педагогічної ради - постійно діючого колегіального органу управління позашкільним навчальним закладом.

39. Педагогічна рада позашкільного навчального закладу:

розглядає плани, підсумки і актуальні питання навчальної, тренувальної, виховної, організаційно-масової та інформаційно-методичної роботи закладу, його структурних підрозділів, гуртків, груп та інших творчих об'єднань, а також питання дотримання санітарно-гігієнічних вимог, забезпечення техніки безпеки, охорони праці;

розробляє пропозиції щодо поліпшення діяльності навчального закладу, утворення нових гуртків, груп та інших творчих об'єднань;

визначає заходи щодо підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, впровадження у навчально-виховний процес досягнень науки і передового педагогічного досвіду;

створює у разі потреби експертні та консультативні комісії за напрямками роботи;

порушує клопотання про заохочення педагогічних працівників тощо.

40. Робота педагогічної ради проводиться відповідно до потреб позашкільного навчального закладу. Кількість засідань педагогічної ради визначається їх доцільністю, але не може бути менше ніж два на рік.

41. Органом громадського самоврядування позашкільного навчального закладу є загальні збори (конференція) колективу цього закладу.

У період між загальними зборами (конференціями) діє рада позашкільного навчального закладу, діяльність якої регулюється статутом цього закладу.

У позашкільному навчальному закладі за рішенням загальних зборів (конференції) або ради позашкільного навчального закладу можуть створюватись і діяти піклувальна рада, учнівський та батьківський комітети, а також комісії, асоціації тощо.

Фінансово-господарська діяльність та матеріально-технічна база позашкільного навчального закладу

42. Фінансово-господарська діяльність позашкільного навчального закладу провадиться відповідно до законодавства та статуту позашкільного навчального закладу.

43. Фінансування державних і комунальних позашкільних навчальних закладів здійснюється за рахунок коштів відповідних бюджетів, приватних позашкільних навчальних закладів - за рахунок коштів засновників (власників).

Фінансування державних і комунальних позашкільних навчальних закладів може здійснюватись також за рахунок додаткових джерел фінансування, не заборонених законодавством,

44. Додатковими джерелами формування коштів позашкільного навчального закладу є:

кошти, отримані за надання платних послуг відповідно до переліку, затвердженого Кабінетом Міністрів України, та у порядку, встановленому МОН, за погодженням з Мінфіном та Мінекономіки;

кошти гуманітарної допомоги;

добровільні грошові внески, матеріальні цінності підприємств, установ, організацій та окремих громадян;

кредити банків;

інші надходження.

Кошти, отримані позашкільним навчальним закладом з додаткових джерел фінансування, використовуються для провадження діяльності, передбаченої його статутом.

45. Позашкільний навчальний заклад у процесі провадження фінансово-господарської діяльності має право:

самостійно розпоряджатися коштами господарської та іншої діяльності відповідно до його статуту;

користуватися безоплатно земельними ділянками, на яких він розташований;

розвивати власну матеріальну базу, мережу спортивно-оздоровчих, профільних таборів, туристичних баз;

володіти, користуватися і розпоряджатися майном відповідно до законодавства та статуту;

виконувати інші дії, що не суперечать законодавству та статуту позашкільного навчального закладу.

Матеріально-технічна база позашкільного навчального закладу включає приміщення, споруди, обладнання, засоби зв'язку, транспортні засоби, земельні ділянки, рухоме і нерухоме майно, що перебуває в його користуванні.

Для проведення навчально-виховної, навчально-тренувальної та спортивної роботи позашкільним навчальним закладам надаються в користування (оренду) спортивні об'єкти, культурні, оздоровчі та інші заклади безоплатно або на пільгових умовах. Порядок надання зазначених об'єктів у користування (оренду) визначається відповідними місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування відповідно до законодавства. { Абзац восьмий пункту 45 в редакції Постанови КМ N 769 ([769-2010-п](#)) від 27.08.2010 }

46. Майно державного і комунального позашкільного навчального закладу може вилучатися засновником (власником) лише за умови подальшого використання цього майна та коштів, отриманих від його реалізації, на розвиток позашкільної освіти в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

У разі ліквідації приватного позашкільного навчального закладу майно та кошти відповідно до законодавства та засновницьких документів позашкільного навчального закладу використовуються за рішенням засновника (власника).

47. Ведення діловодства, бухгалтерського обліку та звітності у позашкільному навчальному закладі здійснюється у порядку, визначеному нормативно-правовими актами.

**Діяльність позашкільного навчального закладу
у рамках міжнародного співробітництва**

48. Позашкільний навчальний заклад за наявності належної матеріально-технічної та соціально-культурної бази, власних фінансових коштів має право проводити міжнародний учнівський та педагогічний обмін у рамках освітніх програм, проектів, брати участь у міжнародних заходах.

Позашкільний навчальний заклад має право укладати угоди про співробітництво, встановлювати прямі зв'язки з органами управління освітою, навчальними закладами, науковими установами, підприємствами, організаціями, громадськими об'єднаннями інших країн у встановленому законодавством порядку.

**Державний контроль за діяльністю
позашкільного навчального закладу**

49. Державний контроль за діяльністю позашкільного навчального закладу здійснюють МОН, інші центральні органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські, районні державні адміністрації, до сфери управління яких належать позашкільні навчальні заклади, органи місцевого самоврядування та їх виконавчі органи.

50. Основною формою державного контролю за діяльністю позашкільних навчальних закладів є державна атестація позашкільного навчального закладу, яка проводиться не рідше ніж один раз на 10 років у порядку, встановленому МОН.